

Definitief rapport

Beheer- en beleidsplan sportvelden en terreininrichting in de gemeente Maashorst

Opdrachtgever: Gemeente Maashorst
Afdeling Ruimte

Projectnummer: 23025

Bunnik augustus 2024

adviesburo r.i.e.t

Burg. Van der Weijerstraat 80, 3981 EK Bunnik
t 030 6570636
ruimtelijke inrichting en techniek

Rapport

Beheer- en beleidsplan sportvelden 2025-2028 en terreininrichting in de gemeente Maashorst

Projectnr. 23025

Opdrachtgever

Gemeente Maashorst
Afdeling Ruimte
Postbus 83
5400 AB Uden

Adviesburo Ruimtelijke Inrichting en Techniek

Burgemeester van der Weijerstraat 80
3981 EK Bunnik

Mei 2024

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	1
2	VRAAG NAAR SPORTVELDEN	5
2.1	DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELING	5
2.2	TRENDS IN NOORD BRABANT	7
2.3	TRENDS PER SPORT.....	7
2.3.1	Voetbal	8
2.3.2	Hockey	8
2.3.3	Honk- en softbal	8
2.3.4	Rugby	8
2.4	ONTWIKKELING MAASHORSTSE SPORTVERENIGINGEN	8
2.5	CONCLUSIES	10
3	AANBOD VAN SPORTVELDEN EN TERREININRICHTING	12
3.1	BEOORDELINGSMETHODE SPORTVELDEN	12
3.1.1	Inventarisatie	12
3.1.2	Kwaliteitsbeoordeling.....	13
3.2	KWALITEIT SPORTVELDEN	14
3.2.1	Sportpark Odiliapeel.....	14
3.2.2	Sportpark Volkel	15
3.2.3	Sportpark De Hoeven, f.c. Uden	16
3.2.4	Sportpark Uden, Udi '19	16
3.2.5	Sportpark Moleneind f.c. De Rakt, Red Sox, r.c. Octopus	17
3.2.6	Sportpark Hockeyweg, h.c. Uden.....	17
3.2.7	Sportpark Den Heuvel	18
3.2.8	Sportpark De Bundel.....	18
3.2.9	Sportpark 't Oventje	19
3.2.10	Sportpark Achilles Reek.....	19
3.2.11	Algehele kwaliteit sportvelden.....	19
3.3	BEOORDELINGSMETHODE TERREININRICHTING	20
3.3.1	Beoordelingsmethode.....	20
3.4	KWALITEIT TERREININRICHTING	21
3.4.1	Sportpark Odiliapeel.....	21
3.4.2	Sportpark Volkel	21
3.4.3	Sportpark De Hoeven	21
3.4.4	Sportpark Uden	22
3.4.5	Sportpark Moleneind	22
3.4.6	Sportpark Hockeyweg.....	22
3.4.7	Sportpark Den Heuvel	22
3.4.8	Sportpark De Bundel.....	22
3.4.9	Sportpark 't Oventje	23
3.4.10	Sportpark Achilles Reek.....	23
4	VRAAG EN AANBOD ANALYSE SPORTVELDEN	24
4.1	Toelichting planningsnorm.....	24
4.2	VOETBAL.....	25
4.1.1	Wedstrijdvelen	25
4.1.2	Trainingsvelden.....	26
4.2	HONK- EN SOFTBAL	29
4.3	RUGBY	29
4.3.1	Wedstrijdvelen	29
4.3.2	Trainingsvelden.....	30

4.4	HOCKEY	30
4.4.1	WedstrijdvelDEN	30
4.4.2	Trainingsvelden.....	31
5	MEERJAARLIJKSE RENOVATIEPLANNING	32
5.1	BELEIDSVISIE	32
5.1.1	Afstemming vraag en aanbod	32
5.1.2	Basis kwaliteitseisen.....	33
5.1.3	Cyclisch beheer	34
5.1.4	Renovatie-urgentie.....	36
5.1.5	Renovatietermijnen	36
5.1.6	Kosten.....	36
5.2	RENOVATIEKOSTEN PER VERENIGING.....	37
5.2.1	Voetbalvereniging Odiliapeel.....	37
5.2.2	Voetbalvereniging Volkel	38
5.2.3	Voetbalvereniging f.c. Uden.....	38
5.2.4	Voetbalvereniging Udi '19.....	38
5.2.5	Sportpark Moleneind.....	38
5.2.6	Hockeyclub Uden	39
5.2.7	DAW Schaijk.....	39
5.2.8	R.k.s.v. Festilent	40
5.2.9	V.v. VCO	40
5.2.10	Achilles Reek.....	40
5.3	RENOVATIEKOSTEN BUITENSPORTACCOMMODATIES MAASHORST	40
6	JAARLIJKS REGULIERBEHEER.....	42
6.1	ONDERHOUD SPORTVELDEN	42
6.2	ONDERHOUDSKOSTEN BUITENSPORTACCOMMODATIES MAASHORST	43
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	45

Bijlagen

Bijlage 1	BehoeftEBepaling buitensportverenigingen gemeente Maashorst
Bijlage 2	MaatwerkBerekening voetbaltrainingsvelden gemeente Maashorst
Bijlage 3	Renovatietypen sportvelden gemeente Maashorst
Bijlage 4	Renovatieplanning veldenrenovaties gemeente Maashorst
Bijlage 5	Renovatieplanning totaal per onderdeel gemeente Maashorst
Bijlage 6	Overzicht renovatiekosten per sportpark gemeente Maashorst
Bijlage 7	Onderhoudskosten sportparken gemeente Maashorst
Bijlage 8	Voorbeeld berekening beheerkosten UDI'19
Bijlage 9	Overzichtstekeningen sportparken gemeente Maashorst

1 Inleiding

De gemeente Maashorst wil een update van het bestaande Meerjaren Investeringsplan (MJIP) voor de sportvelden binnen de gemeente. In 2016 is een dergelijk plan opgesteld voor de sportvelden in de voormalige gemeente Uden.

Het beheerplan behandelt de volgende zaken:

- een vraag- en aanbodanalyse van de bespelingsgraad van de diverse sportparken om een indruk te krijgen in het tekort en overschot aan velden;
- Het plan zal gelden voor een periode van 12 jaar, waarbij de groot onderhoud planning na 5 jaar wordt geactualiseerd;
- De kosten voor dagelijks- en jaarlijks onderhoud zullen eveneens in het plan moeten worden opgenomen;
- De mogelijkheden van omvormingen zullen beoordeeld moeten worden.

Het beheerplan heeft betrekking op 32 natuurgrasvelden, 8 kunstgrasvelden, 4 hockeyvelden, 1 korfbalveld en diverse trainingshoeken. De velden liggen verdeeld over 9 sportparken binnen de gemeente Maashorst.

De tennisbanen op de diverse tennisparken en atletiekvoorziening vallen buiten de scope van dit beheerplan.

Beheerplan

Het u voorliggende Beheer- en beleidsplan toetst het huidige aanbod aan velden aan de vraag naar velden vanuit alle buitensportverenigingen met uitzondering van de geprivatiseerde verenigingen. Aan de hand van deze analyse wordt een uitspraak gedaan over de noodzakelijke wijzigingen in capaciteit en kwaliteit van de sportvelden. Aan de hand van inspecties is de benodigde renovatie- dan wel reconstructieplanning opgesteld.

De renovatieplanning vormt de basis voor het beheerplan. Door een koppeling van veldoppervlakten met renovatiekosten wordt inzicht verkregen in de behoefte en het moment van renovatie.

Het Beheer- en beleidsplan heeft betrekking op onderstaande velden binnen de gemeente Maashorst.

Sportpark Odiliapeel

Voetbalvereniging Odiliapeel

2 natuurgras voetbal wedstrijd velden

1 natuurgras trainingsveld

1 natuurgras oefenhoek

Sportpark Volkel

Voetbalvereniging r.k.s.v. Volkel

1 infill kunstgras voetbalveld

2 natuurgras voetbal wedstrijd velden

1 natuurgras trainingsveld

Sportpark De Hoeven

Voetbalvereniging f.c. Uden

- 1 infill kunstgras voetbalveld
- 2 natuurgras voetbal wedstrijdvelden
- 1 natuurgras trainingsveld
- 1 natuurgras oefenhoek

Sportpark Moleneind

Voetbalvereniging f.c. De Rakt

- 1 infill kunstgras voetbalveld
- 1 natuurgras voetbal wedstrijdveld (combinatieveld met honk- en softbal)
- 1 natuurgras trainingsveld
- 1 natuurgras wedstrijd-/trainingsveld (Kruisheren)

Rugbyclub Octopus

- 1 natuurgras rugby wedstrijd-/trainingsveld

Honkbalvereniging Red Sox

- 1 natuurgras honkbal wedstrijd-/trainingsveld

Sportpark Uden

Voetbalvereniging Udi '19

- 2 infill kunstgras voetbalvelden
- 5 natuurgras voetbalvelden
- 3 natuurgras trainingsvelden (of veldjes)

Hockeyclub Uden

- 3 waterkunstgras hockeyvelden
- 1 zand ingestrooid kunstgrasveld
- 1 zand ingestrooid kunstgrasveld (miniveld; eigendom club)

Sportpark Den Heuvel

Voetbalvereniging DAW Schaijk

- 1 infill kunstgras voetbalveld
 - 3 natuurgras voetbal wedstrijdvelden
 - 3 natuurgras trainingsvelden (of veldjes)
- Korfbalvereniging DAW Schaijk*
- 1 zand-infill kunstgrasveld

Sportpark De Bundel

Voetbalvereniging RKS V Festilent

- 1 infill kunstgras voetbalveld
- 4 natuurgras voetbal wedstrijdvelden
- 2 natuurgras trainingsvelden
- 1 natuurgras trainingstrook

Sportpark 't Oventje

Voetbalvereniging VCO

1 natuurgras voetbal wedstrijdveld

1 natuurgras trainingsveld

1 natuurgras oefenstrook

Sportpark Achilles Reek

Voetbalvereniging Achilles Reek

3 natuurgras voetbal wedstrijdelden

1 natuurgras trainingsstrook

Een wedstrijdveld van f.c. De Rakt (veld 2 van Aalstweg) wordt elk jaar na 1 april gespeeld door Honk- en softbalvereniging Red Sox.

Bij het bepalen van de renovatiekosten zijn de eigendommen van de verenigingen buiten beschouwing gelaten (o.a. scoreborden, banken, etc.).

De kwaliteitstoetsingen van de aanwezige opstallen op de sportcomplexen, zoals kantines/kleedkamers/overige gebouwen, vallen ook buiten dit beheerplan.

Opbouw van het rapport

Hoofdstuk 2 behandelt allereerst de **vraag** naar sportvelden. Aan de hand van landelijke en lokale ontwikkelingen wordt een indicatie gegeven van de te verwachten ledenaantallen en de leeftijdsindelingen bij de verenigingen.

Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 bekeken wat de kwaliteit is van de velden en de terreininrichting. Eerst wordt de toegepaste beoordelingsmethode nader toegelicht. Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de kwaliteit per veld en de kwaliteit van de terreininrichting per complex. Alleen de parken van de gemeente Landerd zijn buiten geïnspecteerd op kwaliteit. In samenspraak met de beheerder is de huidige kwaliteit besproken. De kwaliteit van de velden en de terreininrichting vormen samen met het aantal het zogenaamde **aanbod**.

In hoofdstuk 4 worden de **vraag** en het **aanbod** van sportvelden aan elkaar getoetst. Per sportvereniging wordt inzicht gegeven in de tekorten of de overschotten in capaciteit.

Bij de terreininrichting wordt bekeken of de gewenste kwaliteit aanwezig is en of de terreininrichting overal compleet is.

In hoofdstuk 5 wordt het renovatie meerjarenplan nader uitgewerkt. Hierbij wordt de beleidsvisie geformuleerd, bestaande uit doelstellingen die in overleg met de gemeente Maashorst zijn geformuleerd. De beleidsvisie vormt het kader, waarin de meerjarenplanning wordt opgesteld. Op basis van de analyse in hoofdstuk 4 en de beleidsvisie wordt het renovatie beheerplan opgesteld. Per vereniging wordt een model opgesteld, waarbij de renovatiekosten en het tijdstip van renoveren op een rij worden gezet.

Hoofdstuk 6 gaat in op het onderhoud binnen de gemeente Maashorst versus de landelijke norm. Daarnaast zijn per complex de onderhoudskosten voor de velden en entourage aangegeven.

In hoofdstuk 7 worden tenslotte de conclusies uiteengezet en worden aanbevelingen gedaan voor de toekomst.

De bijlagen zijn samengevoegd in een bijlagenrapport. In dit rapport zijn de normen en berekeningen van de behoefte per club en de renovatie- en onderhoudskosten met kostencalculaties toegevoegd.

2 Vraag naar sportvelden

Bij de beoordeling van de vraag naar sportvelden toetsen wij de huidige ontwikkeling van de verschillende sporten aan de landelijke en lokale trend en wordt een uitspraak gedaan over de verwachte toekomstige ontwikkeling van de verenigingen binnen de gemeente Maashorst.

Door adviesburo R.I.E.T. zijn via de website van de landelijke sportbonden en via de verschillende verenigingen de leden- en teamaantallen geïnventariseerd, zodat de bespelingintensiteit van iedere vereniging bepaald kan worden. In deze rapportage zijn in bijlage 1 de betreffende gegevens overgenomen in tabellen. Hierbij vormen de bespelingnormen, zoals opgesteld door VNG en de diverse sportbonden in samenspraak met NOC*NSF, de basis. De tabellen worden verder ook toegelicht in hoofdstuk 4.

In de hiernavolgende paragrafen gaat het rapport, per type sport, in op de verenigingsontwikkeling.

2.1 Demografische ontwikkeling

Volgens de 'Monitor bevolking en wonen' cijfers van de provincie Noord Brabant zal de bevolking van de gemeente Maashorst stijgen van 58.265 in 2022 naar 60.395 in 2030, dat is een groei van 3,7% in 8 jaar. Tot 2040 stijgt dit aantal verder naar 61.425, dit is een groei van nog eens 1,7% in 10 jaar tijd. In Tabel 2.1 is echter duidelijk een verschil te zien tussen de twee voormalige gemeenten. In de dorpen die behoorden tot de gemeente Landerd zal de bevolking krimpen volgens de prognose na 2030. In de voormalige gemeente Uden stijgt het aantal inwoners juist, dit zal met name groei in de grote kern zijn.

De leeftijdsamenstelling zal wel wijzigen. Het percentage jongeren daalt, terwijl het percentage ouderen stijgt.

Tabel 2.1 Bevolkingscijfers Noord Brabant (Bron: Bevolkingsprognosebrabant.nl)

	2022	2025	2030	2040	Toename 2022-2040	Groei-index (2022=100)
Landerd	15.775	15.870	15.900	15.350	-425	97,3
Uden	42.490	43.300	44.495	46.075	3.585	108,4
Maashorst TOTAAL:	58.265	59.170	60.395	61.425	3.160	105,4

De bevolkingsprognoses van het CBS wijzen uit dat Nederland de komende 50 jaar nog zal groeien. Naar verwachting telt Nederland in 2024 18 miljoen inwoners en groeit dit verder naar 19 miljoen rond 2034. De bevolking groeit vooral door migratie en een langere levensduur. In 2040 is een kwart van de bevolking 65 jaar of ouder.

Vooral plattelandsgemeenten krijgen wel te maken met de krimp, waar steden vaker een groei doormaken.

Alle landelijke sportbonden zetten in op groei, waarbij sporten zoals tennis en voetbal onverminderd populair blijven.

Gezien de maatschappelijke trends is het niet verwonderlijk dat de top vijf op dit moment sporten zijn die individueel beoefend kunnen worden (fitness, hardlopen, wandelen, zwemmen, wielrennen). Voetbal is daarna de populairste sport. Later volgt pas hockey en honk- en softbal volgen een stuk later. Rugby is een kleine sport en komt niet voor op ranglijsten.

Gemeenten doen er goed aan zich te realiseren dat de verschuiving in de bevolkingssamenstelling gevolgen kent voor de sportdeelname (jongeren sporten meer dan ouderen) en sportvoorkeuren (jongeren beoefenen andere sporten dan ouderen) in de gemeente. Zo is het waarschijnlijk op landelijk gelegen sportparken, waarop voetbal wordt gespeeld, door de ontgroening en vergrijzing te maken krijgen met een afnemende bezettingsgraad. Deze sport is immers vooral populair bij de jeugd en niet bij 50-plussers.

Tabel 2.2 Sportbeoefening in Nederland (Bron: Zo Sport NL 2022 - NOC*NSF)

2.2 Trends in Noord Brabant

Uit het rapport 'Sportdeelname en accommodatiegebruik in Noord-Brabant' van het Mulier Instituut, 2014 blijkt dat de sportdeelname van de bevolking van 6 tot en met 79 jaar in de provincie Noord-Brabant rond de 66 % (2012 - 69%, 2011- 62%) ligt. Naast de huidige sportdeelname is ook de toekomstige sportdeelname in kaart gebracht. De sportdeelname is gedaald naar 61 procent in 2022 (Bron: Zo Sport NL 2022, NOC'NSF). Deze afname in sportdeelname zal in alle regio's van de provincie voorkomen. De afname is het gevolg van de verandering in bevolkingssamenstelling (vergrijzing).

In tijd tussen het voorgaande meerjarenplan en dit rapport bevinden zich de coronajaren 2020 en 2021. In de tijd van afstandsregels zijn sporten als skeeleren, wandelen en hardlopen in korte tijd heel populair geworden. Nu de corona-maatregelen weer opgeheven zijn, is weer een herstel zichtbaar in de ledenaantallen van teamsporten.

Het Mulier Instituut adviseert gebruikers te clusteren, zodat een goede bezetting van de accommodatie gegarandeerd blijft. Het is in dat geval van belang dat de vrijkomende ruimte gebruikt kan worden voor andere functies of doelen.

Voorts is het aan te bevelen de rol van sportaccommodaties in de kleine kernen te versterken, door de sporten binnen de kernen zoveel mogelijk op één accommodatie samen te brengen en accommodaties bovendien door meer organisaties te laten benutten dan enkel de sportverenigingen. Door de sportaccommodaties een brede welzijnsfunctie te geven, zijn deze enerzijds voor hun voortbestaan niet meer alleen afhankelijk van de sportbezetting, en anderzijds van grotere betekenis voor het dorp of de kleine kern. Dit vergroot de exploitatiemogelijkheden van de accommodatie en hiermee de kansen voor het behouden van de sportaccommodatie, ondanks een mogelijke afname van het aantal sporters dat er gebruik van maakt.

2.3 Trends per sport

In tabel 2.3 zijn de trends per sportbond aangegeven.

Tabel 2.3 Groei en krimp ledentallen van sportbonden (Bron: NOC*NSF)

	2017	2021	2022	Vershil 2021-2022	Vershil 2017-2022
KNVB – voetbal	1.218.000	1.161.000	1.220.000	+5%	0%
KNHB – hockey	254.000	253.000	232.000	-8%	-9%
KNBSB – honk-/softbal	21.000	20.000	20.000	0%	-2%
Rugby NL	15.000	17.000	17.000	0%	+13%

2.3.1 Voetbal

Vanuit de voetbalbond KNVB is de landelijke trend geconstateerd met betrekking tot de ontwikkeling van meisjes- en damesvoetbal (80% groei in tien jaar tijd). Steeds meer verenigingen ontwikkelen een damesafdeling binnen de club. Dit betekent een aanpassing in met name de kleding/clubaccommodatie en niet zo zeer in het aantal benodigde velden. Een andere ontwikkeling is voetbal op kunstgras. Eerst waren de voetballers minder positief over spelen op kunstgras, maar inmiddels ziet iedereen de voordelen. Om voetballers bij de sport betrokken te houden als ze ouder worden, heeft de KNVB 7x7- 35/45+ voetbal op een half veld ontwikkeld.

Volgens NOC*NSF is het aantal leden bij voetbal aan stijgen. (+5,0% in 2022 t.o.v. 2021)

2.3.2 Hockey

In 2006 heeft de KNHB een onderzoek gedaan of het haalbaar was om tot 2015 te groeien met 70.000 leden naar 260.000 leden in totaal. In 2022 waren er 232.000 leden. Hockey is dus in de afgelopen jaren helaas niet gegroeid, maar er is een afname van 21.000 leden (-8%) t.o.v. 2021. Opvallend is dat de grote meerderheid van de jeugdleden bestaat uit meisjes.

2.3.3 Honk- en softbal

In het beleidsplan 2013-2016 van de KNBSB gaat men uit van een ledenaantal in 2016 van 25.000 leden. De doorgroei naar 30.000 leden wil men in 2024 realiseren. Echter de cijfers in het rapport laten in de afgelopen jaren vooral dalingen van ledenaantallen zien. Volgens NOC*NSF is er bij de KNBSB een daling van het aantal leden van -2% (2017-2022).

2.3.4 Rugby

De rugbybond is vergeleken met 2017 met 13% gegroeid naar ca. 17.000 leden. Ten opzichte van 2021 is het ledenaantal stabiel.

2.4 Ontwikkeling Maashorstse sportverenigingen

In het vorige beheerplan voor de sportvoorzieningen in de oude gemeente Uden stonden de ledenaantallen uit 2015. Voor deze actualisatie zijn nieuwe ledenaantallen opgevraagd. In tabel 2.4 staat de huidige teamsamenstelling (2023-2024), in tabel 2.5 staat de ontwikkeling in de afgelopen 8 jaar. Van de clubs behorend tot de oude gemeente Landerd hebben wij geen ledenaantallen uit 2015.

Tabel 2.4 Teamsamenstelling verenigingen 2023-2024 (Bron: Voetbal.nl)

Vereniging	Heren	Veteranen	Dames	Jeugd
r.k.s.v. Odiliapeel	3	0	0	6
r.k.s.v. Volkel	8	1	1	15
f.c. Uden	7	1		18
r.k.s.v. Udi '19	14	3	2	58
f.c. De Rakt	7		2	19
Red Sox	2	1		3
r.c. Octopus	2		1	3
h.c. Uden	5		6	34
DAW Schaijk (voetbal)	10	1	2	30
DAW Schaijk (korfbal)	5			18
r.k.s.v. Festilent	7		2	21
VCO	3			1
Achilles Reek	2	2	1	10

Tabel 2.5 Ledenaantallen sportverenigingen 2015 en 2023

Vereniging	Ledenaantal 2015	Ledenaantal 2023	Groei/Afname 2015-2023
r.k.s.v. Odiliapeel	306	286	-7%
r.k.s.v. Volkel	657	713	+9%
f.c. Uden	632	573	-9%
r.k.s.v. Udi '19	1595	1142	-30%
f.c. De Rakt	465	481	+3%
Red Sox	44	67	+52%
r.c. Octopus	226	209 ⁽²⁰²²⁾	-9%
h.c. Uden	857	750	-14%
DAW Schaijk	onbekend	1310 (waarvan ca. 300 korfbal)	--
r.k.s.v. Festilent	onbekend	602	--
VCO	onbekend	225	--
Achilles Reek	onbekend	200	--

r.k.s.v. Odiliapeel

Omdat in de afgelopen jaren weinig huizen zijn gebouwd in het dorp vergrijsst de bevolking en daarmee de ledensamenstelling. Er is een kleine afname geconstateerd.

r.k.s.v. Volkel

Volkel kent een lichte stijging van het aantal leden. Dit is waarschijnlijk veroorzaakt door de aantrekkingskracht van kunstgras op dit sportcomplex. Het aantal jeugdteams is gegroeid t.o.v. 2015.

f.c. Uden

Na eerdere groei is er nu sprake van een daling van het aantal leden.

f.c. De Rakt

Het ledenaantal blijft vrij stabiel bij deze club.

r.k.s.v. Udi '19

Udi '19 heeft een vergeleken met de andere clubs een opvallende daling van het ledenaantal doorgemaakt.

honk- en softbalvereniging Red Sox

De honk- en softbalclub ziet de laatste jaren het ledenaantal stijgen met 27 leden.

r.c. Octopus

De club heeft naar eigen zeggen in coronatijd het ledenaantal zien dalen, maar nu is weer een stijgende lijn te zien. De club ziet aanwas bij de jeugd en doorstroming van de oudere jeugd naar de senioren.

h.c. Uden

H.C. Uden is een grote club met veel jeugd en veel meisjes/vrouwen. In de afgelopen jaren is de club iets gekrompen.

DAW Schaijk

De sinds 2011 gecombineerde voetbal-/korfbalclub behoort tot de grotere clubs van de gemeente.

r.k.s.v. Festilent

Festilent heeft de laatste jaren een constant ledenaantal volgens opgave van de vereniging.

v.v. VCO

VCO heeft te maken met afnemende jeugdleden, o.a. door de sluiting van de plaatselijke basisschool. Momenteel speelt er een pupillenteam en een gecombineerd damesteam met f.c. De Rakt.

Achilles Reek

De club kent een vrij stabiel aantal leden volgens opgave van de club.

2.5 Conclusies

Het Mulier Instituut voorspelde voor de gemeente Uden een afname van het sportveldengebruik van 7% tussen 2011 en 2028. We zien inderdaad dat bij een heel aantal clubs de ledenaantallen teruglopen. Opvallend is de groei bij de minder algemene sporten zoals honk- en softbal.

Voor de gemeente Landerd is door het Mulier Instituut in 2016 een toekomstvisie opgesteld. Daarin werd geconcludeerd dat over het algemeen de buitensport in de Landerdse dorpen toekomstbestendig is. Geconcludeerd werd dat met name VCO een vrij wankel financiële positie had. Een van de aanbevelingen uit het rapport is gemeentelijke steun ook in de toekomst belangrijk is voor alle dorpskernen. Het stopzetten van steun in de kleine dorpskernen zou, vanuit oogpunten van

sportparticipatie van de bevolking en leefbaarheid van de dorpen, zeer onwenselijk zijn.

Corona heeft in de afgelopen jaren bij veel clubs gezorgd voor een daling in ledenaantallen. Over een paar jaar kan geconcludeerd worden of de clubs weer op het niveau van voor 2020 gekomen zijn.

Bij de diverse sporten zijn er trends zichtbaar die van invloed kunnen zijn op het toekomstig accommodatiegebruik. Bij voetbal is het aantal jeugdteams afgenomen, maar een stijging te zien bij het aantal damesteams.

Door de nieuwe 35/45+ competitie is het mogelijk dat mensen langer blijven voetballen, waardoor ook de sportdeelname groter wordt.

Op het relatief kleine sportpark Moleneind spelen 3 verenigingen namelijk voetbal, rugby en honk- en softbal. Zowel voetbalclub De Rakt als honk- en softbalclub Red Sox zijn gegroeid terwijl de rugbyclub iets in ledenaantal is gedaald. In de herfst, winter en voorjaar is de bespelingintensiteit daarom hoog (voetbal & rugby zijn najaar-/winter-/voorjaarsporten). Vrij recent is een nieuw kunstgrasveld aangelegd, waardoor de capaciteit voor voetbal vergroot is.

In de afgelopen jaren is een studie gedaan naar een mogelijke nieuwe locatie voor Red Sox. Gebleken is dat uitplaatsing van Red Sox moeizaam verloopt. De intentie is dat deze club in 2025 verhuisd naar een nieuwe locatie.

3 Aanbod van sportvelden en terreininrichting

Begin 2015 zijn de velden en omgeving van de sportvelden behorend bij de gemeente Uden door ons adviesburo beoordeeld en geïnspecteerd. In 2022 heeft een ander adviesbureau de sportvelden beoordeeld van de voormalige gemeente Landerd.

Een aantal beheergroepen, zoals de terreinhekwerken en verharding, zijn destijds niet opgenomen door dit adviesbureau. De parken zijn begin juni 2023 door ons adviesburo bezocht om aanvullende gegevens te verkrijgen.

3.1 Beoordelingsmethode sportvelden

De kwaliteit van de velden is bepaald door middel van een interview met de sportveldbeheerders, waarvoorheen de externe partij de keuring deed.

De eigen beheerder heeft een cursus gedaan op het gebied van sportveldbeheer en -onderhoud. Samen met deze beheerder zijn de kwaliteiten van de velden bepaald. Daarnaast zijn door ons bureau zelf ook nog de velden eenvoudig geïnspecteerd.

Wij adviseren om uiterlijk in 2030 alle velden buiten op te nemen om de werkelijke kwaliteit goed en objectief te kunnen beoordelen.

Naast deze opname is het van belang om de kunstgrasvelden vanaf het 8^e jaar na aanleg te laten keuren aan de Gebruiksnorm KNVB. Daarmee kan tevens bepaald worden in hoeverre velden renovatiebehoefstig zijn of worden.

Door natuurgrasvelden jaarlijks te inspecteren zal ook hier sturing op beoogde renovaties kunnen plaatsvinden.

3.1.1 Inventarisatie

De inventarisatiemethode bestaat normaliter uit een visuele veldopname per veld, het steken van drie profielkuilen met aanvullende grondboring tot 1,00 m minus maaiveld.

De inventarisatiecriteria zijn hieronder vermeld.

Grassportvelden

- algemeen: onder andere soort sport, type veld en oppervlakte;
- grasmatt: de botanische samenstelling van de grasmatt en de gegevens zoals bewortelingsdiepte, zodevastheid en polvorming;
- vlakheid: zowel het macro (groot) als micro (klein) effect;
- bodemlagen: beschrijving van de bodemlagen zoals laagdikte, grondtype, doorlatendheid, rijping. Van de 3 boringen is een gemiddeld profiel samengesteld;
- waterhuishouding: de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG), gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) en de drainagegegevens;
- bodem/waterhuishouding: het bergend- en vochtleverend vermogen, de afvoercapaciteit en de beregeningsbehoefte;

- kwaliteitscijfer: voor de cultuurtechnische-kwaliteit van het veld (letter) en de sporttechnische-kwaliteit van het veld (cijfer).

Kunstgrasvelden

- algemeen: onder andere soort sport, type veld en oppervlakte;
- kunstgrasmat: type mat, type infill, vezellengte/infilldikte;
- vlakheid: zowel het meso (middelgroot) als micro (klein) effect;
- funderingslagen: type en dikten
- kwaliteitscijfer: voor de civieltechnische-kwaliteit van het veld (letter) en de sporttechnische-kwaliteit van het veld (cijfer).

3.1.2 Kwaliteitsbeoordeling

Aansluitend op de inventarisatie wordt per sportveld een beoordeling gegeven op de cultuurtechnische kwaliteit en de sporttechnische kwaliteit van het veld.

Cultuurtechnische kwaliteit (cft-kwaliteit)

Bij de beoordeling van de cultuurtechnische kwaliteit van het veld spelen de factoren bodemsamenstelling, fundering en waterhuishouding een belangrijke rol. Het bergend vermogen in relatie tot de afvoercapaciteit zijn hierbij bepalend.

De beoordelingsklassen zijn als volgt gedefinieerd:

- kwaliteit H = hoog
- kwaliteit N = normaal
- kwaliteit M = matig
- kwaliteit L = laag.

Sporttechnische kwaliteit (sprtt-kwaliteit)

De sporttechnische kwaliteit van de toplaag hangt samen met de speltechnische eigenschappen van de toplaag. Onder de speltechnische eigenschappen vallen de grasmat, de stroefheid van de toplaag en het reliëf (zowel micro als macro).

De beoordelingsklassen zijn als volgt gedefinieerd:

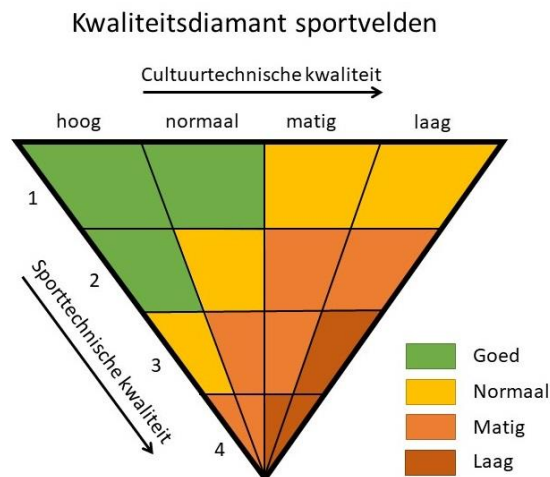
- kwaliteit 1 = goed
- kwaliteit 2 = normaal
- kwaliteit 3 = laag
- kwaliteit 4 = zeer laag

Kwaliteitsdiamant

Om tot een kwaliteitsbeoordeling en -vergelijking van de velden te kunnen komen, heeft adviesburo R.I.E.T. de 'kwaliteitsdiamant' ontwikkeld. Door een juiste balans te zoeken in de cultuurtechnische- en sporttechnische kwaliteit kan een veld een goede algehele kwaliteit krijgen.

Voorbeeld:

Een veld met bijvoorbeeld een goede ontwatering en cultuurtechnische opbouw maar met een slechte grasmats (sporttechnische kwaliteit), scoort een hoge kwaliteit op cultuurtechnisch gebied (code H) maar een 4 op sporttechnische kwaliteit. Ondanks de goede aspecten in de bodemopbouw en ontwatering, scoort dit veld toch een matige algehele kwaliteit.

Middels het juist renoveren van een matig beoordeeld veld, verbetert men zowel de cultuurtechnische- als de sporttechnische kwaliteit waardoor dit veld hoger in de kwaliteitsdiamant komt te staan, dus een betere algehele kwaliteit verkrijgt.

Velden met een matige tot lage algehele kwaliteit vergen extra investeringen zowel in onderhoud als bij renovatie. Het in conditie houden van de kwaliteit van de velden op zowel cultuurtechnisch als sporttechnisch gebied is derhalve een belangrijk aspect en verdient zich op termijn terug.

3.2 Kwaliteit sportvelden

Aan de hand van het interview met de beheerders in het najaar 2023 is per veld de kwaliteit aangegeven.

In de onderstaande tabellen staat de kwaliteitsbeoordeling per sportcomplex en vereniging. Hierbij worden de velden aangeduid met een naam afkorting van verenigingen en een nummer, dat correspondeert met de veldnummering binnen het sportcomplex (zie bijlage 7). Per vereniging zijn de bijzonderheden benoemd.

3.2.1 Sportpark Odiliapeel

In tabel 3.1 staan de kwaliteitsbeoordeling van de verschillende voetbalvelden binnen het sportpark Odiliapeel weergegeven.

Tabel 3.1: Beoordeling cultuurtechnische- en sporttechnische kwaliteit voetbalvelden op sportpark Odiliapeel

Sporttechnisch	Cultuurtechnisch			
	H	N	M	L
1	Hoofdveld Bijveld 1			
2	Oefenstrook		Bijveld 2	
3				
4				

De velden op sportcomplex Odiliapeel bezitten een normale tot goede kwaliteit. Alleen het 2^e bijveld aan de noordzijde is minder goed beoordeeld als gevolg van wateroverlast.

Het hoofdveld is in 2017 gerenoveerd evenals het 2^e bijveld in 2021. Daarbij heeft het hoofdveld nieuwe drainage en een toplaag renovatie ondergaan en is alleen de toplaag gerenoveerd bij het 2^e bijveld.

3.2.2 Sportpark Volkel

Tabel 3.2: Beoordeling cultuurtechnische- en sporttechnische kwaliteit sportvelden op sportpark Volkel

Sporttechnisch	Cultuurtechnisch			
	H	N	M	L
1	Hoofdveld Bijveld 2	Bijveld 1		
2	Trainingsveld			
3				
4				

De velden op sportpark Volkel hebben allen een goede kwaliteit. Op dit sportpark is in 2018 alleen het trainingsveld gerenoveerd waarbij de toplaag is verbeterd. De drainage in dit veld is blijven zitten.

3.2.3 Sportpark De Hoeven, f.c. Uden

Tabel 3.3: Beoordeling cultuurtechnische- en sporttechnische kwaliteit sportvelden op sportpark De Hoeven

Sporttechnisch	Cultuurtechnisch			
	H	N	M	L
1	Hoofdveld Bijveld 1 Bijveld 2 Trainingsveld A			
2	Trainingsveld B			
3				
4				

In 2022 is het hoofdveld gerenoveerd naar kunstgras met kurk-maïs infill. Zowel bijveld 1 en 2 zijn gerenoveerd waarbij de drainage en de toplaag zijn verbeterd/vervangen in respectievelijk 2016 en 2022.

Ook het trainingsveld A heeft een toplaag renovatie ondergaan in 2020.

3.2.4 Sportpark Uden, Udi '19

Tabel 3.4: Beoordeling cultuurtechnische- en sporttechnische kwaliteit sportvelden op sportpark Uden

Sporttechnisch	Cultuurtechnisch			
	H	N	M	L
1	Bijveld 1, 2, 3, 4, 5, 6 Trainingsveld B, C+D			
2				
3			Hoofdveld	
4				

De meeste velden scoren goed. Het hoofdveld is lang geleden gerenoveerd. Het hoofdveld is een zwaar veld en is gevoelig voor verdichting bij bespeling onder natte omstandigheden. Bijveld 4 is in het voorjaar van 2024 gerenoveerd.

Bijveld 1 is in het afgelopen jaar voorzien van kunstgras met kurk-maïs-infill.

3.2.5 Sportpark Moleneind f.c. De Rakt, Red Sox, r.c. Octopus

Tabel 3.5: Beoordeling cultuurtechnische- en sporttechnische kwaliteit sportvelden op sportpark Moleneind

Sporttechnisch	Cultuurtechnisch			
	H	N	M	L
1	Hoofdveld			Bijveld 4
2	Bijveld 1 en 2	Bijveld 5		
3	Bijveld 3			
4				

Binnen het sportpark Moleneind is de afgelopen jaren geïnvesteerd in de velden en inrichting. Het hoofdveld is in 2019 voorzien van kunstgras met TPE infill. Bijveld 4 is enkele jaren geleden gerenoveerd waarbij het veld iets gedraaid is en nieuwe berekening is aangebracht. Ook bijveld 3 en 5 zullen in 2025/2026 tijdens een renovatie gedraaid dan wel verschoven worden.

3.2.6 Sportpark Hockeyweg, h.c. Uden

Tabel 3.6: Beoordeling cultuurtechnische- en sporttechnische kwaliteit sportvelden op sportpark Hockeyweg

Sporttechnisch	Cultuurtechnisch			
	H	N	M	L
1	Veld 1 en 3			
2				
3	Veld 2 en 4			
4				

Het miniveld is eigendom van de hockeyvereniging en valt derhalve buiten het onderzoek. De kwaliteit van de foamlaag bij veld 2 en 4 is als minder beoordeeld (lokaal drempelvormige overgangen) waardoor deze velden een lagere sporttechnische kwaliteit hebben gekregen.

3.2.7 Sportpark Den Heuvel

Tabel 3.7: Beoordeling cultuurtechnische- en sporttechnische kwaliteit sportvelden op sportpark Den Heuvel

Sporttechnisch	Cultuurtechnisch			
	H	N	M	L
1	Veld 2 en 3 Trainingsveld 2 en 3		Veld 4	Veld 1
2		Trainingsveld 1		
3				
4				

Volgens de beheerders blijft veld 1 lang nat als gevolg van een rijkere toplaag. Bij veld 4 is een natte hoek aanwezig waardoor dit veld minder goed beoordeeld is.

3.2.8 Sportpark De Bundel

Tabel 3.8: Beoordeling cultuurtechnische- en sporttechnische kwaliteit sportvelden op sportpark De Bundel

Sporttechnisch	Cultuurtechnisch			
	H	N	M	L
1	Veld 1, 2, 3 en 4		Veld 5	
2				
3				
4				

De toplagen van de velden op sportpark De Bundel hebben allemaal zandnesten. In het onderhoud wordt getracht deze problemen op te lossen door specifiek beheer toe te passen.

Trainingsvelden B1 en B2 zijn geen officiële velden die in onderhoud en beheer zijn van de gemeente Maashorst en zijn daarom buiten deze beoordeling gehouden. De betreffende grasstroken worden alleen gemaaid en incidenteel gebruikt door de voetbalvereniging.

3.2.9 Sportpark 't Oventje

Tabel 3.9: Beoordeling cultuurtechnische- en sporttechnische kwaliteit sportvelden op sportpark 't Oventje

Sporttechnisch	Cultuurtechnisch			
	H	N	M	L
1	Veld 2	Veld 1 Trainingsveld		
2				
3				
4				

Veld 1 ligt ca. 50 cm hoger dan de omliggende velden. De toplaag van de velden is (zeer) humeus met een goede beworteling. Veld 2 was erg onvlak en is daarom in het voorjaar van 2024 gerenoveerd.

Het mini kunstgrasveld is eigendom van de vereniging en valt buiten dit meerjarenplan.

3.2.10 Sportpark Achilles Reek

Tabel 3.10: Beoordeling cultuurtechnische- en sporttechnische kwaliteit sportvelden op sportpark Achilles Reek

Sporttechnisch	Cultuurtechnisch			
	H	N	M	L
1		Veld 1 en 3		
2				
3				
4	Veld 2			

De velden hebben allemaal een humusrijke bovenlaag. Het zijn wat oudere velden, te zien aan de grassamenstelling en lichte golving. Vooral veld 2 is erg onvlak. In juni 2023 is volautomatische beregening op alle velden aangebracht.

3.2.11 Algehele kwaliteit sportvelden

Als alle velden worden uitgezet in de kwaliteitsdiamant komen de volgende cijfers daaruit naar voren.

Tabel 3.11: Algehele kwaliteit van de sportvelden binnen de gemeente Maashorst (peildatum mei 2023)

Kwaliteitstype	Aantal velden	In procenten
Goed	38	76
Normaal	9	18
Matig	3	6
Laag	0	0

Uit tabel 3.11 komt naar voren dat het merendeel van de velden binnen de gemeente Maashorst een normale tot goede kwaliteit bezit. Er zijn geen velden met een slechte kwaliteit (kwaliteitstype 'laag').

3.3 Beoordelingsmethode terreininrichting

De ontbrekende gegevens van de sportparken in de voormalige gemeente Landerd hebben wij in beeld gebracht: hoeveel er is (kwantiteit) en wat de kwaliteit ervan is. De aanwezigheid van terreininrichting en de kwaliteit ervan draagt bij aan het algehele functioneren van het sportcomplex.

Voor de sportveldverlichting loopt parallel aan dit meerjarenplan een project om de verlichting naar LED om te vormen. Alle aanwezige lichtmasten rond de sportvelden zijn beoordeeld en een deel van de verlichting is in 2023 al omgevormd naar LED. Begin 2025 zullen velden voorzien worden van LED waar de gemeente Maashorst volgens normering een verantwoordelijkheid heeft.

De speelplekken bij de diverse verenigingen zijn niet opgenomen in de kwaliteitsinspectie. De reden hiervoor is dat het beheer van deze elementen bij de verenigingen zelf liggen.

3.3.1 Beoordelingsmethode

De kwaliteit van de terreininrichting wordt onder andere bepaald door de volgende eigenschappen:

- de huidige staat;
- de leeftijd;
- de functionaliteit.

Om deze eigenschappen in beeld te brengen en de kwaliteit te bepalen, houden we een visuele inspectie. Daarnaast is ook het jaar van aanleg en van een tussentijdse renovatie een goede pijler voor de kwaliteit. Voor het grootste deel zijn deze gegevens al bekend vanuit voorgaande rapportages.

Inventarisatie

Terreininrichting

In onze rapportage worden de volgende onderdelen van de terreininrichting opgenomen:

- de verhardingen;
- de veldafrosteringen;
- de ballenvangers;
- de complexafrosteringen en poorten;
- het meubilair (doelen, dug-outs).

Buiten wordt beoordeeld op de technische kwaliteit en de functionaliteit van een onderdeel. Onder technische kwaliteit verstaat men de materiaal technische toestand (roest, verwerking, rechtstand palen, etc.).

Onder functionaliteit wordt een beoordeling gegeven of het onderdeel nog wel goed functioneert.

Tijdens de beoordeling van de hekwerken, de poorten, de ballenvangers, worden de volgende eigenschappen bekeken:

- rechtstand staanders en liggers,
- kwaliteit van het gaas of het net,
- aanwezigheid van corrosie,
- overige bijzondere eigenschappen.

Bij verharding komen de volgende eigenschappen aan de orde:

- ontwatering;
- percentage breuk en/of scheur;
- percentage verzakkingen;
- overige bijzondere eigenschappen.

3.4 Kwaliteit terreininrichting

De kwaliteitsbeoordeling van de nog ontbrekende terreininrichting is per sportcomplex en/of sportvereniging uitgevoerd. Daarnaast zijn in het gesprek met de beheerder van de gemeente specifieke zaken naar voren gekomen.

In de onderstaande paragrafen zijn de bijzonderheden benoemd.

3.4.1 Sportpark Odiliapeel

Het sportcomplex Odiliapeel geeft over het algemeen een verzorgde indruk.

De complexafrastering is in goede staat, er staat een hek van harmonicagaas en puntdraden aan de oostzijde en noordzijde. De aanwezige poorten voldoen echter gezien de ouderdam en roestvorming. De hoofdboort is in 2015 vervangen.

De oude ballenvangers zijn in de afgelopen tijd vervangen.

3.4.2 Sportpark Volkel

Geen bijzonderheden gemeld over de terreininrichting.

3.4.3 Sportpark De Hoeven

De terreinafrastering is oud en verkleurd, maar functioneert nog wel. Op termijn zal deze vervangen moeten worden. De doelen op de trainingsvelden hebben een roestige kleur als gevolg van beregening met ijzerhoudend grondwater.

3.4.4 Sportpark Uden

De aanwezige verharding rond het hoofdveld bestaat uit betontegels die verouderd zijn. Op diverse plaatsen (staantribune hoofdveld en rond veld) is de verharding verzakt (alle tegelverharding is in beheer vereniging). Bij veldrenovatie zal dit meegenomen moeten worden.

De complexafrastering bestaat aan de noord- en westzijde uit gaashekwerk met puntdraden. Aan de oostzijde staat een vrij nieuw hek en aan de zuidzijde staan houten palen met puntdraden. De verschillende werk- en looppoorten zijn van goede kwaliteit.

3.4.5 Sportpark Moleneind

Sportpark Moleneind is vrij toegankelijk en dat heeft gevolgen voor de inventaris. De backstop bij het honkbalveld is vernieuwd in 2023. Na uitplaatsing van Red Sox zal het renoveren van de velden en de omgeving verder worden opgepakt.

3.4.6 Sportpark Hockeyweg

Het hockeycomplex heeft een gedateerde inrichting, maar is nog wel functioneel. De terreinafrastering is oud maar goed en functioneel. De inrichting bij de velden 1, 2, 4 is recent vernieuwd. De veldinrichting van veld 3 en miniveld is verouderd.

3.4.7 Sportpark Den Heuvel

DAW Schaijk heeft als gefuseerde voetbal-/korfbalclub een mooi accommodatie tot haar beschikking. De velden grenzen voor een deel aan privétuinen. Aan de oostzijde bevindt zich een basisschool, die ook gebruik kan maken van de trainingsvelden. Voor de jeugd is een kunstgras pupillenveld beschikbaar, waar vrij recent een hoge ballenvanger aan de noordzijde geplaatst is.

De ballenvanger bij veld 2 is verouderd en niet voorzien van dubbelstaafmat.

Er is door beregeningswater veel bruine aanslag aanwezig op het meubilair.

Rondom de kunstgrasvelden en bij de oostelijke entree zijn stelconplaten toegepast.

Het plein bij de entree en het onderhoudspad bestaat uit betonklinkers met een molgoot. Alleen nabij de tribune bevindt zich een nog stuk asfaltpad.

3.4.8 Sportpark De Bundel

Het sportpark ziet er verzorgd uit met veel volgroeide bomen tussen de velden en stukken bos aan de randen. Een aantal ballenvangers is nog niet voorzien van staafmat hekwerk (veld 3 en B1). Rondom het park staat grotendeels een hekwerk van houten palen met puntdraden. Bij de entree is harmonicagaashekwerk met puntdraden toegepast.

Door het beregeningswater is veel bruine aanslag te zien op de hekwerken en veldinrichting.

Er is over het algemeen weinig verharding rond de velden. Rond het kunstgrasveld zijn stelconplaten toegepast met schoonloopvoorzieningen.

3.4.9 Sportpark 't Oventje

De inrichting van dit complex oogt verouderd. De ballenvangers bestaan geheel uit nylon (veld 2) of harmonicagaas en nylon (veld 1 en trainingsveld). De netten vertonen gaten en zitten op diverse plekken los.

De verharding rond het hoofdveld bestaat uit diverse betontegels met verschillende maatvoering.

Het harmonicagaashekwerk rondom het sportpark is wisselend wat betreft kwaliteitsniveau, redelijk tot matig. Langs veld 2 is het hekwerk voor een groot deel begroeid.

3.4.10 Sportpark Achilles Reek

Een overzichtelijk sportpark met drie velden naast elkaar en een trainingsstrook. In juni 2023 is hier volautomatische beregening aangelegd op alle velden. De leunhekwerken en ballenvangers zijn gedateerd en aan vervanging toe.

Bijzonder is dat dwars over het park een streekwandelroute gelopen kan worden.

Rond het clubgebouw staat een groen gecoat gaashekwerk met puntdraden, dat bij de fietsenstalling gaten vertoont. De andere hekwerken rond het complex zijn eigendom van de omwonenden.

4 Vraag en aanbod analyse sportvelden

Om inzicht te krijgen in de afstemming van het aanbod op de vraag naar sportvelden worden beide onderdelen aan elkaar geconfronteerd. Hierbij worden de gegevens zoals beschreven in hoofdstuk 2 en 3 gebruikt.

4.1 Toelichting planningsnorm

Bij de afstemming van vraag en aanbod wordt gebruik gemaakt van de cultuurtechnische- en organisatorische planningsnormen. De laatste jaren is gebleken dat de organisatorische planningsnorm steeds belangrijker is geworden doordat er meer jeugdteams zijn dan seniorteamen binnen de verenigingen die een andere vraag geven.

Behoeftebepaling voetbal

In samenspraak met VNG en KNVB heeft de KNVB een 'Behoeftebepaling vereniging' opgesteld. Daarbij wordt rekening gehouden met de hierboven beschreven cultuurtechnische planningsnorm en tevens de organisatorische planningsnorm. Voor iedere voetbalvereniging is een Behoeftebepaling opgesteld op basis van de opgegeven teamaantallen.

In bijlage 1 staan de berekeningen, zoals gehanteerd door de sportbonden en NOC*NSF/ ISA Sport.

Cultuurtechnische planningsnorm (overige sporten)

Om een goede vergelijking van verschillende verenigingen en hun bespelingdruk te kunnen bepalen, wordt sinds enkele decennia door NOC*NSF en de sportbonden gebruik gemaakt van senior competitie eenheden, de zogenaamde s.c.e. norm. Eén s.c.e. komt overeen met de bespeling van 2 senioren teams op een wedstrijdveld met minimale speelveldafmetingen voor de duur van 1 wedstrijd. Jeugdteams worden, als gevolg van de geringere belasting en speelduur van een jeugdwedstrijd, minder zwaar gewogen dan senioren.

Onder de cultuurtechnische planningsnorm wordt verstaan de mate van bespeling dat een veld, cultuurtechnisch gezien, aan kan. Velden met een goede ontwatering, zanderige opbouw van de ondergrond en een gezonde grasmat zullen een intensieve bespeling (lees: meer s.c.e.) beter verdragen dan velden waar deze factoren een minder goede kwaliteit bezitten.

Organisatorische planningsnorm (overige sporten)

Deze norm geeft de mate van bespeling aan vastgesteld op basis van benodigde tijd voor het spelen van een wedstrijd (zowel netto als bruto). De organisatorische planningsnorm is gebaseerd op de speelminuten en is onafhankelijk van de kwaliteit van een sportveld. De organisatorische norm geeft vaak een beter beeld van de werkelijkheid dan de cultuurtechnische norm. Bij zaterdag-zondagverenigingen met relatief veel jeugdleden is de organisatorische norm van groter belang dan de cultuurtechnische norm.

4.2 Voetbal

Bij de capaciteitsanalyse van voetbalvelden maken wij onderscheid in wedstrijdvelden en trainingsvelden. Per veldtype zullen de verschillende verenigingen worden beoordeeld.

Het rekenblad van KNVB gaat uit van 50% thuis- en 50% uit-spelende teams. In de praktijk kan dat bij clubs met kleine accommodaties en/of een oneven aantal teams anders zijn en zou een verhouding 60% thuis – 40% uit-spelende teams reëler zijn. Doordat echter een vereniging uit meerdere teams bestaat, vindt er enige nivellering plaats in de berekende behoefte. Daarnaast is de KNVB norm een richtlijn en zal op deze wijze ook gehanteerd moeten worden.

Volgens de KNVB richtlijn wordt bij een tekort van 0,2 veld de huidige situatie gehandhaafd, bij een groter tekort moet overwogen worden om in te grijpen door aanpassing of uitbreiding.

Bij het beoordelen van de vraag en aanbod naar velden wordt binnen dit Beheer- en beleidsplan tevens rekening gehouden met het uitgangspunt dat, bij kleine sportaccommodaties, minimaal 3 velden (wedstrijd en/of training) aanwezig moeten zijn. Dit in verband met de veldbehoefte van een club bij eventuele renovatie van een veld en er voldoende veldcapaciteit in een renovatiejaar is.

4.1.1 Wedstrijdvelden

In bijlage 1 zijn de berekeningen opgenomen van de organisatorische planningsnorm en de cultuurtechnische planningsnorm voor de wedstrijden bij de negen voetbalclubs. In de onderstaande tabel is de vraag aan velden uit bijlage 1 weergegeven afgezet tegen het huidige aanbod.

Tabel 4.1 Vraag- & aanbodanalyse voetbalwedstrijd velden in gemeente Maashorst (peildatum april 2024)

Vereniging	Benodigd aantal velden n.a.v. netto- en bruto speeltijden		Aanbod wedstrijd velden	Overschot (+)/ tekort (-) Aantal wedstrijd velden	
	za	zo		za	zo
R.K.S.V. Odiliapeel	0,6	0,5	2,0	+1,4	+1,5
R.K.S.V. Volkel	1,5	1,4	3,0	+1,5	+1,6
f.c. Uden	1,6	1,2	3,0	+1,4	+1,8
Udi '19	5,2	2,1	6,0	+0,8	+3,9
R.K.S.V. De Rakt	1,3	1,6	2,0	+0,7	+0,4
DAW Schaijk	2,2	1,9	3,5	+1,3	+1,6
R.K.S.V. Festilent	1,8	1,6	3,0	+1,2	+1,4
VCO	0,1	0,5	1,0	+0,9	+0,5
Achilles Reek	1,1	0,6	2,0	+0,9	+1,4

Het merendeel van de voetbalverenigingen in de gemeente Maashorst heeft zowel op zaterdag als zondag ruim 1,0 speelveld aan overschot (5 van de 9 verenigingen). Opvallend is dat bij UDI'19 de zaterdag een vol wedstrijdprogramma heeft terwijl de zondag een groot overschot aan wedstrijd velden kent. Dit is bij Achilles Reek ook enigszins waarneembaar.

Bij FC Uden zit ook de hondenvereniging op één van de wedstrijd velden waardoor het overschot in tabel 4.1 een iets vertekend beeld geeft.

4.1.2 Trainingsvelden

Een goed natuurgras trainingsveld kan ongeveer 600 uur training aan per jaar, op een kunstgrasveld kan in principe 1.200 uur gespeeld worden per jaar. Echter organisatorisch is dit niet reëel. In de praktijk kunnen zaterdag/zondagverenigingen 5 avonden per week trainen (4 uur/avond) en halen daarmee 800 uur per jaar, de rest van de capaciteit is nodig voor de wedstrijden (350 uur).

In bijlage 1 is de uitwerking Behoeftebepaling KNVB per vereniging toegevoegd. Rechts onderaan deze is een Trainingsvelden (indicatie) aangegeven op basis van een gemiddelde trainingssituatie.

Vanuit de gemeente Maashorst is in samenspraak met de KNVB specifiek gekeken naar de Maashorstse trainingsbehoefte. Daartoe zijn in bijlage 2 de trainingschema's van

alle voetbalverenigingen in de gemeente Maashorst nader uitgewerkt. Tabel 4.3 is een samenvatting van deze trainingsbehoefte.

Tabel 4.2 Vraag- & aanbodanalyse voetbaltrainingsvelden in gemeente Maashorst volgens KNVB (peildatum april 2024)

Vereniging	Vraag naar trainingsvelden (behoeftebepaling KNVB)	Aanbod trainingsvelden	Overschot (+)/ tekort (-)
R.K.S.V. Odillapeel	1,0	1 ng ¹ + hoek= 1,3 veld	+0,3 veld
R.K.S.V. Volkel	1,5	1 ng, 1 kg	+0,5 veld
f.c. Uden	1,5	1kg, 1 ng + hoek= 1,5 veld	+1,0 veld
Udi '19	3,5	2,0 ng, 2 kg	+0,5 veld
R.K.S.V. De Rakt	1,5	1,0 ng, 1,0 kg	+0,5 veld
DAW Schaijk	2,0	2 ng, 1,3 kg ²	+1,3 veld
R.K.S.V. Festilent	1,5	2 ng, 1 kg	+1,5 veld
VCO	1,0	0,7 ng + hoek= 1,0 veld	0,0 veld
Achilles Reek	1,0	1,3 ng	+0,3 veld

Uit tabel 4.2 blijkt dat er voldoende trainingscapaciteit is voor iedere club. Bij f.c. Uden, DAW Schaijk en r.k.s.v. Festilent is er een ruim overschot aan trainingsvelden (>1,0 veld).

Doordat bij sportpark Moleneind het hoofdveld omgevormd is naar kunstgras en veld 5 ook gebruikt wordt, is het trainingscapaciteitsprobleem van een aantal jaar geleden bij deze vereniging opgelost.

¹ Ng staat voor natuurgras; kg staat voor kunstgras

² 0,3 kunstgrasveld betreft korfbalveld waar DAW voetbal ook gebruik van maakt

Tabel 4.3 Vraag- & aanbodanalyse voetbal trainingsvelden volgens Maashorstse toetsing (peildatum mei 2024)

Vereniging	Vraag naar trainingsvelden (in uren/jaar)	Aanbod Trainingsvelden (in uren/jaar)	Overschot (+)/ tekort (-)
R.K.S.V. Odiliapeel	430	780	-350
R.K.S.V. Volkel	1005	1.400	-395
f.c. Uden	800	1.700	-900
Udi '19	2.540	2.800	-260
R.K.S.V. De Rakt	905	1.400	-495
DAW Schaijk	1.605	2.240	-635
R.K.S.V. Festilent	1025	2.000	-975
VCO	230	600	-370
Achilles Reek	730	780	-50

Bij de Maashorstse toetsing is gebruik gemaakt van maatberekening, zoals wordt gehanteerd voor trainingsvelden door de KNVB. Daarbij wordt specifiek gekeken naar de grootte van de trainingsgroep/-veld, de frequentie en het aantal trainingsuren per keer.

Omdat er gebruik is gemaakt van trainingsschema's 2022-2023 en recente teamindelingen 2023-2024 zijn bij o.a. UDI'19, DAW, Festilent en Achilles enkele aannames gedaan van de veldbezettingen door de trainingsgroepen.

In Bijlage 2 is de uitwerking opgenomen. Bij afwijkende trainingsuren is dit kenbaar gemaakt in de tabellen in deze bijlage. Enkele verenigingen vertonen intensievere gebruik doordat groepen meer trainen. Er zijn echter ook verenigingen die juist minder trainen, zoals bijvoorbeeld Odiliapeel.

Op basis van de maatberekening KNVB wordt geconcludeerd dat de meeste verenigingen een ruim overschot aan trainingscapaciteit hebben. In combinatie met de standaard berekening van de KNVB (zie tabel 4.2) zijn de verenigingen f.c. Uden, DAW Schaijk en r.k.s.v. Festilent ruim bedeed met trainingsaccommodatie en is de afstoot van trainingsvelden hier te overwegen.

4.2 Honk- en softbal

Op dit moment beschikt de honk- en softbalclub Red Sox over 3 jeugdteams, 2 seniorenteam en een recreantenteam.

Gezien de gestelde norm, van 8 senior teams of 10 jeugdteams per wedstrijdveld beschikt de vereniging momenteel over voldoende wedstrijd- en trainingsvelden.

4.3 Rugby

Bij de vraag-aanbodanalyse van de rugbyvelden maken wij onderscheid in wedstrijdvelden en trainingsvelden. Per veldtype is de vereniging beoordeeld.

4.3.1 Wedstrijd velden

Tabel 4.4 Vraag- & aanbodanalyse wedstrijd velden r.c. Octopus, gemeente Maashorst op basis van s.c.e.³ (peildatum april 2024)

Vraag & aanbod				
Speeldag	Vraag (s.c.e.)	Aanbod (s.c.e.)	Overschot/ tekort (s.c.e.)	Overschot/ tekort (veld)
zaterdag	2,1	5,50	+3,40	+0,62
zondag	3,0	5,00	+2,00	+0,40

Tabel 4.5 Vraag- & aanbodanalyse wedstrijd velden r.c. Octopus, gemeente Maashorst op basis van uur (peildatum april 2024)

Vraag & aanbod				
Speeldag	Vraag (u/wk)	Aanbod (u/wk)	Overschot/ tekort (uur)	Overschot/ tekort (veld)
zaterdag	2,60	7,00	+4,41	+0,63
zondag	3,60	6,00	+2,40	+0,40

Voor de bespeling van rugbyvelden is geen officiële norm vastgelegd door NOC*NSF of de Nederlandse Rugby Bond. In deze rapportage gaan wij uit van de planningsnormen zoals deze ook gelden voor voetbal.

De rugbyclub beschikt momenteel over één wedstrijd-/trainingsveld. Op zowel de zaterdag als de zondag is er nog ruimte voor eventuele groei. Hierbij dient wel de kanttekening te worden gemaakt dat de vereniging tevens traint op het betreffende veld.

³ S.c.e. = senior competitie eenheden, zie ook Toelichting paragraaf 4.1

4.3.2 Trainingsvelden

Tabel 4.6 Vraag- & aanbodanalyse trainingsvelden r.c. Octopus, gemeente Maashorst (peildatum april 2024)

Vereniging	Vraag (uur/wk)	Aanbod (uur/wk)	Vraag & aanbod	
			Overschot/ tekort (uur/wk)	Overschot/ tekort (veld)
Rc Octopus	8,25	10,12	+1,87	+0,24

Bij de uitwerking van bovenstaande tabel zijn wij uitgegaan dat de overhoeken volledig voor trainingen gebruikt worden (ca. 3.000 m²). Daarnaast zal een deel van de trainingen op het veld plaatsvinden waarbij gerekend is dat het veldenoverschot bij de wedstrijdbeoordeling hiervoor wordt gebruikt (0,30 veld).

Zowel op wedstrijdvelden- als trainingsveldenniveau beschikt Octopus over voldoende velden. Eventuele groei van de club met 20% is mogelijk.

4.4 Hockey

Bij de vraag-aanbodanalyse van de hockeyvelden maken wij onderscheid in wedstrijdvelden en trainingsvelden. Per veldtype is de hockeyvereniging beoordeeld.

4.4.1 Wedstrijdvelden

Voor de jeugd zijn de speeltijden bij de O8-teams 2x 20 minuten, bij de O9-teams 2x 25 minuten, bij de O10-teams 2x 30 minuten en O12-teams 4x 17,5 minuten. Daarbij komt nog de rust (5 minuten) en de wisselingen (10 minuten). De jeugd speelt op een kleinere velden: 23x23 m (O8), ¼ veld (O9), op een half veld (O10) of ¾ veld (O12). Vanaf de O14-teams worden bij KNHB de wedstrijden op een heel veld gespeeld. Voor de senioren gaat de norm uit van een totale wedstrijdduur van 90 minuten (70 minuten spel, plus 10 minuten warming-up en 10 minuten rust).

Bij watervelden is 15 minuten extra sproeitijd nodig tussen de wedstrijden.

Normaal wordt een percentage voor uit- of thuis spelen gehanteerd van 50%-50%, maar de KNHB adviseert om 60% thuis spel te hanteren. In de berekening in bijlage 1 is afgerond naar boven (dus >0,5 = 1,0 team).

H.c. Uden heeft 3 watervelden, 1 zandingestrooid veld en een miniveld (zandingestrooid kunstgrasveld; eigendom club).

Bespeling zaterdag

Op de zaterdag beginnen de wedstrijden van de pupillen en junioren vanaf 09.00 uur. De aanvangstijd voor de laatste wedstrijd wordt vastgesteld vóór 17.45 uur (615 minuten). Er kan op zaterdag maximaal 615 minuten op één veld gespeeld worden. Bij watervelden is 15 minuten extra sproeitijd nodig tussen de wedstrijden. Op de 3 watervelden moet 5 keer gesproeid worden, dit kost 5 x 15 minuten = 75 minuten.

Op zaterdag zijn er 3 watervelden beschikbaar voor 540 minuten. Het zandingestrooide veld is 615 minuten beschikbaar. In totaal zijn 2235 speelminuten beschikbaar en zijn er 1.345 nodig (zie bijlage 1 blad 11). Hierbij is **geen** rekening gehouden met de beschikbaarheid van het miniveld waar eventueel in de ochtend O8- en O10-wedstrijden op gehouden kunnen worden.

De conclusie is dat er binnen het huidige hockeycomplex een groot overschot is aan wedstrijd velden op zaterdag (overschot 890 minuten = 1,65 wedstrijd velden).

Bespeling zondag

Op zondag spelen de senioren tussen 9.30 uur en 17.30 uur (480 minuten).

Op een waterveld kunnen 4 seniorenwedstrijden per speeldag gespeeld worden. Op een zandingestrooid veld kunnen 5 wedstrijden gespeeld worden.

Op zondag kunnen op de 3 watervelden 4 wedstrijden gespeeld worden, dit is totaal 12 wedstrijden. Op het zandingestrooide veld kunnen 5 wedstrijden gespeeld worden.

Er is dus een aanbod op zondag van 17 wedstrijden.

Er spelen op zondag gemiddeld 7 teams thuis. Ook op zondag is er een groot overschot aan wedstrijd velden, namelijk $(17-7)/4,5 = 2,2$ wedstrijd velden.

De algehele conclusie voor beide speeldagen bij hockey is dat er zowel op zaterdag als zondag ruim 1 tot 2 wedstrijd veld(en) overschot is.

4.4.2 *Trainingsvelden*

Conform de bespelingsnorm van de KNHB vervult een kunstgras wedstrijd veld tevens de functie als trainingsveld en zal de behoefte aan wedstrijd velden 1 op 1 zijn met de behoefte aan trainingsvelden. In de praktijk zal tijdens trainingen met halve velden worden gewerkt waardoor de ervaring leert, dat een vereniging met voldoende wedstrijd velden, tevens ruim voldoende oppervlakte aan trainingsvelden heeft.

5 Meerjaarlijkse renovatieplanning

De meerjaarlijkse renovatieplanning bestaat uit een (financiële) planning van de uit te voeren renovaties en het te plegen onderhoud, die noodzakelijk zijn om aan de vraag, de minimale eisen en de gewenste technische levensduur te voldoen.

Voorafgaand aan de renovatiemeerjarenplanning worden eerst nog de financiële aspecten toegelicht. Vervolgens wordt per sport het meerjarenplan toegelicht. Tot slot wordt in de laatste paragraaf een totaal overzicht gegeven van de renovaties op de sportcomplexen.

5.1 Beleidsvisie

Op basis van de conclusies in hoofdstuk 4 zal in dit hoofdstuk het meerjaarlijkse renovatieplan 2025-2036 worden opgesteld. In dit Beheer- en beleidsplan wordt verder uitgegaan van de huidige situatie op de sportparken. Deze zal middels jaarlijks cyclisch onderhoud en vervangingsinvesteringen up to date worden gehouden waarbij oog is voor de behoefte en kwaliteit van de sportaccommodaties. In het nog op te stellen buitensportaccommodatiebeleid zullen nadere keuzes worden gemaakt voor wat betreft overschot aan velden.

Om dit meerjarenplan vorm te geven, is het noodzakelijk dat eerst wordt vastgelegd welk kwaliteitsniveau en, daarmee samenhangend, welk financieel plaatje de gemeente nastreeft. Op basis daarvan worden uitgangspunten geformuleerd, die bepalend zijn voor de inhoud en de vorm van de meerjarenplanning.

Deze uitgangspunten zijn sturend voor:

- de type renovaties of maatregelen;
- uitbreidingen van complexen;
- uitstellen van renovaties bij een overschot aan velden;
- omvormingen van velden (b.v. natuurgras naar kunstgras);
- de urgentie van in te zetten maatregelen.

In de volgende paragrafen benoemen we de uitgangspunten of randvoorwaarden voor het meerjarenplan. Deze randvoorwaarden worden onder meer gevormd door de eisen van de verschillende sportbonden en NOC*NSF, maar daarnaast ook vooral door de input van adviesburo R.I.E.T. en de gemeente Maashorst.

5.1.1 Afstemming vraag en aanbod

In de voorgaande hoofdstukken is berekend wat de vraag naar sportvelden vanuit de verenigingen is. Daarnaast is gekeken hoeveel velden op de complexen liggen en wat de kwaliteit van de velden is. Op basis daarvan is bepaald of verenigingen een tekort of een overschot aan velden of capaciteit hebben.

Per vereniging wordt getracht de kwaliteit en de hoeveelheid velden (het aanbod), zo goed mogelijk in stand te houden conform de randvoorwaarden zoals gesteld in paragraaf 5.1.2 vastgestelde niveau.

Een tekort aan capaciteit van een vereniging kan, afhankelijk van de grootte, op verschillende manieren worden tegengegaan:

- verbetering van de kwaliteit van één of meer velden binnen het complex (b.v. verbeteren drainage, extra bezanding);
- omvorming van één of meer velden binnen het complex (b.v. naar kunstgras);
- uitbreiding van het aantal velden binnen het complex (mits mogelijk);
- doorverwijzen naar andere verenigingen.

Bij het beoordelen van de vraag en aanbod naar velden wordt tevens rekening gehouden met kleine sportaccommodaties waar minimaal 3 velden (wedstrijd en training) moeten zijn in verband met eventuele renovatie en voldoende veldcapaciteit in een renovatiejaar.

5.1.2 Basis kwaliteitseisen

De onderstaande basis kwaliteitseisen volgen uit de beoordelingsmethode van adviesburo R.I.E.T., de kwaliteitseisen zijn gerelateerd aan de eisen van de sportbonden, de VNG en NOC*NSF.

Sportvelden

Aanvullend op de vraag-aanbod-analyse, worden er ook eisen gesteld aan de kwaliteit van de velden.

Hoofdveld:

- de cultuurtechnische kwaliteit voldoet minimaal aan de kwaliteit 'normaal' (cultuurtechnische kwaliteit is groter of gelijk aan N);
- de sporttechnische kwaliteit voldoet minimaal aan de kwaliteit 'hoog' (sporttechnische is kwaliteit is 1).

Bijveld en trainingsveld:

- de cultuurtechnische kwaliteit voldoet minimaal aan de kwaliteit 'normaal' (cultuurtechnische kwaliteit is groter of gelijk aan N);
- de sporttechnische kwaliteit voldoet minimaal aan de kwaliteit 'normaal' (sporttechnische kwaliteit is 1 of 2).

Terreininrichting

De eisen voor de terreininrichting zijn in samenspraak met gemeente opgesteld. De eisen zijn gerelateerd aan de eisen van de sportbonden en NOC*NSF.

Om te toetsen of de terreininrichting toereikend is en of er investeringen noodzakelijk zijn, stellen wij de volgende minimale eisen aan de terreininrichting:

- het sportcomplex dient afgesloten te kunnen worden, zodat ongewenst gebruik wordt voorkomen (hekwerktype: dubbelstaafmat of harmonicagaas (met puntdraden));
- alle hoofdvelden dienen voorzien te zijn van een leunhek of veldafrostering;
- alle kunstgrasvelden dienen voorzien te zijn van een leunhek en bij voorkeur een terreinafrostering;
- indien er sprake is van gevaarlijke situaties (b.v. door de ligging van wegen of huizen) dienen alle wedstrijd- en trainingsvelden voorzien te zijn van ballenvangers met een hoogte en een lengte die gebruikelijk is bij de sport (uniform ballenvangertype: staafmat met nylonnet);
- de kunstgrasvelden dienen geheel omgeven te zijn door een publiekspad of andere verharding, met een vrije breedte van minimaal 0,90 meter;
- de typen verhardingen en hekwerken dienen te bestaan uit typen die hiervoor gangbaar zijn en hiervoor ontwikkeld zijn. Voor de terreininrichting wordt uniformiteit binnen het complex nagestreefd;
- alle hekwerken zullen in gegalvaniseerd staal worden uitgevoerd, met of zonder kleurcoating;
- alle natuurgrasvelden dienen voorzien te zijn van ondergrondse, volautomatische beregening.

Daarnaast zijn voor de bestaande terreininrichting de volgende minimale eisen van toepassing met betrekking tot de kwaliteit, in volgorde van zwaarwegendheid:

- terreininrichting moet veilig zijn;
- terreininrichting dient te voldoen aan de functie waarvoor deze is bedoeld. Indien terreininrichting geen functie heeft, kan deze verwijderd worden;
- terreininrichting dient onderhoudsarm en duurzaam te zijn;
- terreininrichting dient bij te dragen aan een positief beeld van het sportcomplex: een verzorgde inrichting (geen roest, afbladderende verf, kapotte onderdelen) en moet voldoen aan de hedendaagse normen (geen verouderde systemen).

Bij een matig of slechte beoordeling wordt de inrichting gerenoveerd tegelijkertijd met het aangrenzende veld. Daarbij is de veldrenovatie in het tijdstip bepalend en niet de terreininrichting.

5.1.3 Cyclisch beheer

Een derde uitgangspunt bij het opstellen van het meerjarenplan is het cyclisch beheer. Dit heeft betrekking op de technische levensduur, de afschrijving, van de sportvelden en de terreininrichting. Bij normaal gebruik en onderhoud en onder normale omstandigheden zijn het meerjaarlijks onderhoud en de benodigde renovaties vooraf globaal te bepalen op basis van het jaar van realisatie of renovatie van een onderdeel.

Jaarlijks groot onderhoud

Het uitstellen van een geïnitieerde renovatie kan door het onderhoud op het betreffende veld te intensiveren. De gemeente Maashorst heeft het jaarlijks grootonderhoud zodanig ingericht dat renovaties van velden zo lang mogelijk uitgesteld kunnen worden. Een concreet voorbeeld hiervoor is de inzet van de KORO fieldtopmaker. De kosten voor de inzet van een dergelijke machine zijn vergelijkbaar met regulier groot onderhoud echter de kwaliteitswinst voor het veld is vele malen groter.

Dutch Method

Naast de traditionele methode is er sinds 2013 ook de 'Dutch Method' die in Nederland haar intrede doet. Indien velden een goede ontwatering hebben met een mooie zandige opbouw is deze methode een prima oplossing om sportvelden in conditie te houden. De methode is succesvol bij velden die recent een volledige renovatie hebben ondergaan, dus naast het verbeteren van de top laag tevens een renovatie van het drainagesysteem hebben gehad.

Het principe bestaat uit het regelmatig, eenmaal in de 5 à 6 jaar grondig bewerken van het veld waarbij de vette top laag en viltige graszode worden verwijderd en het veld ondiep wordt bewerkt. Daarnaast worden de mindere grassoorten, zoals straat gras en struis gras, door deze methode geëlimineerd waardoor er gedurende de jaren een betere grasmat behouden blijft.

De Dutch Method is ook goed toe te passen binnen de gemeente Maashorst. Door toepassing van deze methode zal het vervangingsonderhoud komen te vervallen.

Adviesburo R.I.E.T. hanteert de maatregelen en termijnen bij het vaststellen van het cyclische beheer, conform de richtlijnen van NOC*NSF en op basis van ervaringscijfers, zoals aangegeven in tabel 5.1.

Tabel 5.1 Cyclisch beheer met economische afschrijvingstermijnen

Onderdeel	Renovatietype	Gemiddelde termijn (in jr)	Reken-ter- mijn (in jr)
Natuur gras sportveld	Dutch methode	5-7	6
	Top laag	10-18	15
	Fundering/onderbouw	25-30	30
	Drainage/pomp	25-30	30
Kunst gras sportveld	Top laag	10-15	12
	Top laag keepers gebied	8-10	10
	Fundering/onderbouw	25-30	30
Water gras veld	Top laag	10-12	10
Zand kunst gras veld	Top laag	12-15	12
	Fundering/onderbouw	25-30	25
Sport meubilair (leunhek, doelen, ballenvangers)	Vervangen	15-20	20
Sport veld verlichting	Vervangen	20-30	30
Verharding	Vervangen, renoveren	20-25	25
Terreinafstering	Vervangen, vernieuwen	15-20	20
Beregening	Vervangen pompinstallatie	15-20	15
	Vervangen leidingsystemen	20-30	30
	Waterbron	20-30	25

Afhankelijk van de kwaliteitsbeoordeling van de velden en de uitkomsten van de vraag-aanbod-analyse kan het noodzakelijk zijn de onderhoudscyclus van de velden aan te passen. Bij velden met een zeer intensieve bespeling en enige achterstand in het onderhoud zal namelijk het veld eerder in aanmerking moeten komen voor een renovatie dan bij extensief bespeelde velden met eenzelfde kwaliteit.

Daarnaast is het moment van herstel of vervanging van de terreininrichting vaak afhankelijk van het moment van een renovatie of omvorming van het sportcomplex. Dit kan tot gevolg hebben, dat een element naar voren of naar achter schuift in de planning.

5.1.4 Renovatie-urgentie

Wanneer een sportveld een goede kwaliteit heeft (categorie N 2 of hoger) kan de onderhoudscyclus worden verlengd. In dat geval kunnen de benodigde maatregelen een periode van 3 tot 7 jaar vooruit worden geschoven. De maatregelen kunnen dan op de middellange termijn worden uitgevoerd. Ook voor de terreininrichting geldt dit (bij beoordeling vanaf 'goed').

Het kan ook noodzakelijk zijn de maatregelen eerder uit te voeren. Hiervoor hanteert R.I.E.T. een tweetal aanleidingen, namelijk:

1. De kwaliteit van het veld voldoet niet aan de minimale normen
Om aan de gestelde randvoorwaarden te voldoen, zal de kwaliteit van het betreffende veld verbeterd moeten worden. Afhankelijk van de huidige kwaliteit kunnen de maatregelen variëren van een eenvoudige toplaagrenovatie tot een totale renovatie van het veld, inclusief drainage;
2. De vraag is groter dan het aanbod
Om aan de benodigde vraag te voldoen dient de bespelingcapaciteit te worden uitgebreid door het veld om te vormen naar een grasveld met een hogere bespelingintensiteit. Een tweede mogelijkheid is om een extra veld aan te leggen.

5.1.5 Renovatietermijnen

Bij het opstellen van het meerjarenplan en het uitwerken van de verschillende modellen worden renovatietermijnen van vier jaar gehanteerd, namelijk:

I.	korte termijn	2025 t/m 2028;
II.	middellange termijn	2029 t/m 2032;
III.	lange termijn	2033 t/m 2036.

5.1.6 Kosten

Om tot een renovatieplan te komen met een kostenoverzicht zijn voor de verschillende renovatietypen kostenposten opgesteld. In bijlage 3 staat een overzicht van de verschillende renovatietypen met de bijbehorende kosten. Een uitwerking van de

5.2.2 Voetbalvereniging Volkel

Bij r.k.s.v. Volkel zullen op korte termijn het trainingsveld en bijveld 2 gerenoveerd worden. Het bijveld is lang geleden gerenoveerd en zal een toplaagrenovatie moeten krijgen. Op middellange termijn vindt er een toplaagrenovatie plaats bij bijveld 1. Op de lange termijn zal op het hoofdveld het keepersgebied getransplanteerd worden (2034) en twee jaar later (2036) zal het veld gerenoveerd worden. Op lange termijn zal ook de terreinafrastering een keer vervangen moeten worden.

6 jaar na de toplaagrenovaties van bijveld 1 en 2 zal de Dutch Methode toegepast worden.

Tabel 5.3 Renovatie sportpark RKSv Volkel 2025-2036

2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
€ 44.220	€ -	€ -	€ -	€ 43.883	€ -	€ 24.552	€ -	€ -	€ 83.788	€ 11.242	€ 545.887
€ 45.104	€ -	€ -	€ -	€ 44.761	€ -	€ 25.043	€ -	€ -	€ 85.464	€ 11.467	€ 556.805

5.2.3 Voetbalvereniging f.c. Uden

Trainingsveld A zal op korte termijn een renovatie volgens de Dutch-methode krijgen. Op middellange termijn is gepland om een toplaagrenovatie uit te voeren op trainingsveld B, de terreinafrastering te vervangen en door middel van de Dutch-methode de natuurgrasvelden in goede conditie te houden.

Op lange termijn volgt een transplantatie van het doelgebied van het hoofdveld en later renovatie van het hele veld.

Tabel 5.4 Renovatie sportpark FC Uden 2025-2036

2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
€ -	€ 11.445	€ -	€ -	€ -	€ 72.025	€ 3.300	€ 46.091	€ 44.986	€ -	€ 541.271	€ 18.347
€ -	€ 11.674	€ -	€ -	€ -	€ 73.466	€ 3.366	€ 47.013	€ 45.886	€ -	€ 552.097	€ 18.714

5.2.4 Voetbalvereniging Udi '19

Bij Udi '19 staat het hoofdveld op de planning voor 2027, inclusief de veldinrichting en verharding eromheen.

De kunstgrasmat van veld 6 is ook in de eerstkomende jaren aan vervanging toe.

Op middellange termijn zijn de trainingsvelden B, C en D weer aan de beurt. Daarbij zullen tevens de renovatie van de veldinrichting worden opgepakt.

Bijveld 1 krijgt op lange termijn een nieuwe kunstgrasmat. De terreinafrastering zal op middellange- en lange termijn gefaseerd worden gerenoveerd.

Tabel 5.5 Renovatie sportpark RKSv Udi'19 2025-2036

2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
€ 15.587	€ 444.587	€ 82.003	€ -	€ 27.583	€ 21.231	€ 20.734	€ 93.516	€ 68.919	€ 13.222	€ 425.972	€ 113.267
€ 15.899	€ 453.479	€ 83.643	€ -	€ 28.134	€ 21.656	€ 21.148	€ 95.386	€ 70.297	€ 13.486	€ 434.491	€ 115.533

5.2.5 Sportpark Moleneind

Voetbalvereniging f.c. De Rakt

5.2.8 R.k.s.v. Festilent

Op korte termijn zullen veld 1, 2 en 3 bewerkt worden volgens de Dutch Methode. Op middellange termijn staat de renovatie van het kunstgrasveld (2030) ingepland en het vervangen van het terreinhekwerk (2029).

Tabel 5.9 Renovatie sportpark r.k.s.v. Festilent 2025-2036

2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
€ 12.250	€ 10.780	€ 10.920	€ 26.339	€ 65.667	€ 484.424	€ 12.250	€ 10.780	€ 10.920	€ 23.502	€ -	€ 3.300
€ 12.495	€ 10.996	€ 11.138	€ 26.866	€ 66.981	€ 494.112	€ 12.495	€ 10.996	€ 11.138	€ 23.972	€ -	€ 3.366

5.2.9 V.v. VCO

Op korte termijn zal de ballenvanger bij veld 1 gerenoveerd worden. In 2031 is het hoofdveld aan de beurt om gerenoveerd te worden, inclusief de verharding en veldmeubilair. Dit geldt tevens voor de terreinafrasteringen. Renovatie van het trainingsveld is gepland op de lange termijn.

Tabel 5.10 Renovatie sportpark v.v. VCO 2025-2036

2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
€ 7.795	€ -	€ -	€ -	€ 26.836	€ 40.453	€ 72.704	€ -	€ 28.605	€ -	€ -	€ 9.009
€ 7.951	€ -	€ -	€ -	€ 27.373	€ 41.262	€ 74.159	€ -	€ 29.177	€ -	€ -	€ 9.189

5.2.10 Achilles Reek

De verouderde veldafasteringen zullen op korte termijn vervangen worden. Veld 2 krijgt in 2026 een topplaagrenovatie. Op middellange termijn volgen veld 1 en veld 3 met een topplaagrenovatie. Verder zullen in 2032 ook de terreinhekwerken en verharding meegenomen worden.

Tabel 5.11 Renovatie sportpark Achilles Reek 2025-2036

2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
€ 21.039	€ 39.125	€ -	€ -	€ 13.348	€ 14.405	€ 33.256	€ 80.972	€ -	€ -	€ -	€ -
€ 21.460	€ 39.908	€ -	€ -	€ 13.614	€ 14.693	€ 33.921	€ 82.591	€ -	€ -	€ -	€ -

5.3 Renovatiekosten buitensportaccommodaties Maashorst

In figuur 5.12 zijn de totale renovatiekosten per jaar aangegeven.

In het voorjaar van 2025 zal het aanbrengen van LED sportveldverlichting plaatsvinden, zoals reeds eerder in dit rapport is beschreven. Deze kosten zijn buiten dit Beheer- en beleidsplan gelaten.

Opvallend zijn de hoge kosten in de jaren 2031-2035. Deze kosten zijn te verklaren doordat de in 2018-2022 aangelegde kunstgrasvelden in die jaren gerenoveerd

moeten worden, als we uitgaan van de opgestelde renovatietermijnen. Tegen die tijd zal op basis van een tussentijdse inspectie de juiste prioritering gegeven kunnen worden van welke velden een jaar eerder of later gerenoveerd kunnen worden om de kosten te spreiden.

Voor de periode 2025-2028 is een investering van circa € 1.264.000 noodzakelijk. De investeringen voor de betreffende periode komen overeen met het in het voorjaar 2024 vastgestelde Meerjaren Investerings Programma (MIP) zoals opgenomen in de Kadernota 2025.

Figuur 5.12 Totale renovatiekosten per jaar

6 Jaarlijks regulierbeheer

Het jaarlijks regulierbeheer heeft betrekking op het dagelijks-, wekelijks- en maandelijks onderhoud en jaarlijks terugkerende grootonderhoud aan alle velden en entourage binnen de sportcomplexafrastering.

In dit hoofdstuk wordt in eerste instantie het onderhoud aan de velden specifiek benoemd en kostentechnisch beoordeeld. Daarna zullen de kosten voor de totale sportparken, voor zowel de velden als de entourage worden toegelicht.

6.1 Onderhoud sportvelden

In samenspraak met de Buitendienst van de gemeente Maashorst is gekeken naar de onderhoudsmaatregelen op de wedstrijd- en trainingsvelden.

De onderhoudsmaatregelen, die door de gemeente Maashorst worden uitgevoerd, bestaan globaal uit de volgende werkzaamheden:

- Dagelijks onderhoud
 - o maaien
 - o vegen
 - o rollen
 - o prikrollen
 - o borsten (kunstgras)
 - o beregenen
- Voorjaarsonderhoud
 - o doorzaaien/ inzaaien
 - o bezanden
 - o diepbeluchten
- Incidenteel onderhoud
 - o onkruidbestrijding
 - o ongediertebestrijding (engerlingen)
 - o bemesten
 - o drainage onderhoud
 - o specialistisch onderhoud kunstgras

Bij de onderhoudsschema's is rekening gehouden dat de clubs zelfwerkzaamheid doen, zoals:

- Maaien kanten, obstakels;
- Handmatig losmaken en lokaal bezanden van doelmonden;
- Herstel speelschade;
- Mollenbestrijding;
- Speelklaar maken van de velden (belijnen e.d.);
- Keuren van de velden;
- Onderhoud sportmeubilair.

Daarnaast zorgen de sportverenigingen tevens voor het schoonhouden van het sportpark door het legen van afvalbakken en het verwijderen van zwerfvuil rondom de velden.

6.2 Onderhoudskosten buitensportaccommodaties Maashorst

In bijlage 7 is een overzicht van de onderhoudskosten per sportpark aangegeven. Deze bijlage is in tabel 6.1 samengevat.

In bijlage 8 is een voorbeeld van de beheerkostenberekening van sportpark Udi '19 bijgevoegd. Deze bijlage beschrijft de werkzaamheden voor het veldonderhoud met de bijbehorende frequenties, oppervlakten en prijzen. Hierbij zijn wij uitgegaan van marktconforme aannemersprijzen (prijspeil 2024). In de loop der jaren zal rekening moeten worden gehouden met de inflatie en kostenverhogende omstandigheden, zoals kostenstijgingen voor materialen.

Tabel 6.1 Onderhoudskosten velden gemeente Maashorst (peildatum april 2024)

Sportpark	Club	gemeente (incl. staatkosten en BTW)
1 Odiliapeel	r.k.s.v. Odiliapeel	€ 43.916,00
2 Volkel	r.k.s.v. Volkel	€ 46.243,00
3 De Hoeven	f.c. Uden	€ 54.976,00
4 Uden	r.k.s.v. Udi '19	€ 100.082,00
5 Moleneind	f.c. De Rakt/Red Sox/Octopus	€ 72.111,00
6 Hockeyweg	h.c. Uden	€ 56.962,00
7 Den Heuvel	DAW Schaijk	€ 83.108,00
8 De Bundel	r.k.s.v. Festilent	€ 57.719,00
9 t Oventje	VCO	€ 29.221,00
10 Achilles Reek	Achilles Reek	€ 36.384,00
TOTAAL Maashorst		€ 580.722,00

Het genoemde bedrag in tabel 6.1 komt nagenoeg overheen met het onderhoudsbudget 2024 voor de sportvelden binnen de gemeente Maashorst. Van dit bedrag wordt ongeveer 35% uitgevoerd door de eigen buitendienst van de gemeente.

Overgangsfase

In de berekening van de beheerkosten zijn we uitgegaan van een situatie waar de gemeente veel onderhoud voor haar rekening neemt bij alle sportparken. In de praktijk is het nu zo dat er verschillen zijn in de organisatie van het onderhoud tussen de oude Udense en Landerdse parken. Op sportpark Den Heuvel en De Bundel doen de clubs

het borstelen van de kunstgrasvelden bijvoorbeeld zelf, waar op de overige parken de gemeente dit onderhoud aan het kunstgras uitvoert.

In de komende jaren lopen bestaande onderhoudscontracten met aannemers af. De gemeente zit hier de komende jaren nog in een overgangsfase. In de komende jaren zal afstemming plaats moeten vinden voor een eenduidig beleid voor alle parken.

Daarnaast is in tabel 6.1 nog geen rekening gehouden met het aanpassen van het beheer op de sportparken waar een overschot aan wedstrijd- en/of trainingsvelden is.

7 Conclusies en aanbevelingen

Uit cijfers blijkt dat de bevolking in de gemeente Maashorst in de aankomende 15 jaar zal toenemen met circa 5,4%. Deze groei zal met name plaatsvinden in de woonkern Uden.

Binnen de Maashorstse voetbalverenigingen zien we over het algemeen een stabiele tot lichte daling van het aantal leden en teams.

De kwaliteit van de velden is op de meeste parken in orde, 76% is goed, 18% is normaal en 6% is matig van kwaliteit. Geen van de velden is als slecht beoordeeld.

De sportveld- en terreininrichting van de sportparken is wisselend qua kwaliteit. Over het algemeen zijn de meeste sportparken gedateerd en is vervanging van inrichtingsmaterialen op termijn gewenst. De laatste jaren zijn en aankomend jaar zullen op meerdere sportparken LED sportveldverlichting worden aangebracht rondom de velden (maatregel valt buiten dit Beheer- en beleidsplan).

Wij adviseren om de kunstgrasvelden vanaf het 8^e jaar na aanleg te laten keuren aan de Gebruiksnorm KNVB. Daarmee kan tevens gestuurd worden in de renovatiebehoefte van dit type veld. Aanbevolen wordt om ook de natuurgrasvelden jaarlijks te inspecteren zodat ook hier sturing op beoogde renovaties kan plaatsvinden.

Uit de vraag-aanbodanalyse blijkt dat de meeste voetbalvereniging ruim tot zeer ruim in het veldenareaal zitten. Bij 5 van de negen voetbalverenigingen is minimaal één wedstrijdveld-overschot aanwezig. Ten aanzien van de trainingsaccommodaties speelt dit bij 3 van de 9 verenigingen.

Ook hockeyclub Uden heeft een overschot aan zowel wedstrijd- als trainingsvelden waardoor hier renovaties kunnen worden uitgesteld.

De overige sportverenigingen hebben voldoende wedstrijd- en trainingscapaciteit binnen hun sportparken.

In dit Beheer- en beleidsplan is uitgegaan van de huidige situatie op de sportparken. Deze situatie zal middels jaarlijks cyclisch onderhoud en vervangingsinvesteringen up to date worden gehouden waarbij oog is voor de behoefte en kwaliteit van de sportaccommodaties. In het nog op te stellen Buitensportaccommodatiebeleid zullen kaders worden opgesteld die betrekking hebben op het in dit rapport geschetste overschot aan velden en hoe hiermee moet worden omgegaan.

Figuur 7.1 Vervangingsinvestering sportparken gemeente Maashorst (prijspeil april 2024 incl. btw)

	Totaal:	(gem. per jr)
Korte termijn	€1.263.791	€ 315.948
Middellange termijn	€3.429.929	€ 857.482
Lange termijn	€2.951.465	€ 737.868

Zoals tabel 7.1 laat zien is voor de renovaties van de velden en de terreininrichting jaarlijks gemiddeld € 640.000 nodig in de komende 12 jaar. In dit bedrag is voor vervangen van kunstgrasmatten gemiddeld € 377.000 per jaar nodig. De overige

kosten worden gespendeerd aan de natuurgrasvelden en sportveld- en terreininrichting. Per jaar zal kritisch gekeken moeten worden welke velden het meest urgent zijn, zodat de kosten gespreid kunnen worden.

De terreinafrastering en terreinverharding is op dit moment grotendeels op orde waardoor de renovaties met name gepland zijn op middellange en lange termijn.

Ten aanzien van het jaarlijks regulier beheer van de sportaccommodaties is het onderhoud van de alle sportparken geraamd op circa € 580.000 inclusief btw.